

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1626

Cap. VII. Causæ cur aliqui tyrones vocationi suæ desint, & ad sæculum
redeant, earumque remedia

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45802](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45802)

CAPVT VII.

CAVSÆ CVR ALIQVI TYRONES VOCATIONI sua desint, & ad sæculum redeant; earumque remedia.

NON EST nouum, quod multi exeant è sæculo, & vitam religiosam auspiciunt; qui postea tentationibus victi deficient, & ad miserandum, in quo antea erant, statum reuertantur: siquidē a multis discipulorum Christi abierunt retro: & iam non cum illo ambulabant. Causas huius inconstantie ac mutabilitatis fusi & explicuimus in vtroque tomo præcedenti, sumpta occasione ex euentu duarum mulierum Ruth, & Orphæ, quæ simul exiuerunt ex Regione Moab, relinquentes suam patriam, domū matrum suarum, ac Deos, quos ita adorabant: vt comitarentur Noëmi in ciuitatem Betlehem, in qua verus Deus adorabatur. Et quamuis Ruth strenuè perseuerauerit in omnibus probationibus & congressibus: Orpha tamen defecit à bono suo proposito, & post breue spatium rediit ad populum suum, & ad Deos suos, pertracta amore, quo illos prosequetur, & moribus, quibus fuerat enutrita. Sed nunc exemplo huic duarum mulierum addemus aliud illorum quatuor, qui Dei vocatione deseruerunt Sodomam: iussit enim, illos in itinere *b non respicere post tergum*: ne cum Sodomitis perirent. & quamuis Loth, duarū; eius filiarū huic præcepto parauerunt: vxor tamen eius respexit post se, & statim versa est in statuam salis. In quo exemplo, ait d. August. representari duo genera personarum, mundum deserentium, quædam enim perfectè & constanter eum deserunt, sicut Loth, alie verò tepidè, respicientes retrò, sicut eius vxor. Cuius miserabilem lapsum reuocat nobis in memoriam Christus D. N. loquens de tribulationibus ab Antichristo inferendis. *c Tunc, inquit, qui in iudæa sunt, fugiant ad montes: & qui in ethio, non descendant tollere aliquid de domo sua: & qui in agro, siue in itinere, non reuertatur tollere tunicam suam. d Memores estote vxoris Loth.* Cuius sententia mysticum sensum explicant SS. Ambr. Hilar. & Aug. quasi dicere voluerit: qui salutē suam certam, ac securam habere volunt, fugietes pericula, que in mundo occurrunt, si vitam communē reliquorum hominum ducant; fugiant inde, & cōscendant montes: contendentes, vt saluentur in celitate perfectionis Christianæ. Et qui iam in tecto est domus suæ eò quod intra suam conscientiam conscenderit ad culmen perfectionis: is non descendat, vt rebus terrenis, & carnalib. huius vitæ sese implicet; & abiciat ad ea, quæ ante deseruerat. Et qui in agro laborat, hoc est bonis operibus sese suspendit; nō respiciat retro, neq; tunicam querat, quā domi reliquit; vt veterū iterū induat veteris hominis, & opera reumat, quibus iā renunciauerat.

a Ioan. 6. 67

To. 1. tradit.
2. c. 3. & 10.
2. tra. 2. c. 7

b Ge. 19. 17.

Voss. 6.
Ser. 34. ad
fratres in
Eremo.c Mat. 24.
16.
d Luc. 17. 32
Lib. 8. ip
Luci. 6. de
eo quod ho-
ra aduentus.
Canon. 25.
in Matih.
Li. 2. de 99.
Euangel. 6.
4. tom. 4.

Et vniuersim; qui ad culmen vitæ contemplatiuæ conscenderunt, aut in
 peribus actiuæ sese exercent: sint constantes in inceptis; nec ob respectum
 alquem, aut prætextum humanum retrò aspiciant. Cùm igitur reliqui
 qui mundum deseruerunt, iam habitent in tectò, & loco sublimi i cœle
 ac domus Dei, hoc est, Religionis: ne descendant ad aream seu ingressum
 domus, redeunt ad vilitatem statu sæcularis: in quo sunt impedimenta
 & strepitus rerum temporalium: quas, vt Deo seruirent, reliquerunt.
 Cùmque egressi iam sint ex terra sua, & ex domo Patrum suorum; labo
 rentque in agro factæ Religionis; in quo Evangelicæ perfectionis thesa
 rus latet: non reuertantur amplius in domum suam, nec tunicam in diu
 vitæ sæcularis, quam semel exuerunt: sed constantes perseuerent, ma
 dum cum seruire fugientes, donec voti sui compotes fiant. Meminisse
 vxoris Loth, dicit Christus, cui Deus illud contulit beneficium, vt ex
 domo & eorum periculis eam eriperet; quæ, dum fugeret, substiter, &
 respexit retro: propter quem in sua fuga languorem, conuersa est in
 tuam salis, in perpetuam omnium hominum cautelam & exemplum.
 Nam, vt Sanctus Augustinus perpendit: vbi respexit, ibi remansit; & per
 tuò manebit; vt ignorantes & inconstantes instar salis saliat; monentur
 cautos fieri ex alieno malo, ne similis pena veniat super ipsos, & ipsi
 que lapides fiant cautelæ pro alijs. In hodiernum diem, ait Rupertus,
 cunque, sicut canis, redit ad vomitum, conuertitur in statuam salis. Nam
 perniciosus sit sibi: alijs tamen est utilis: qui aspicientes in eius infelici
 finem, cauti euadunt; & sese continent, similem timentes punitionem.

Lib. 19. de
 Ciuit. c. 30.
 & lib. 24.
 99. Euang. c.
 45. Tom. 4.
 & in Psal.
 83.
 Lib. 6. in
 Genes. c. 11.

§. 1. *Tres radices & cause non perseuerandi in
 Religione.*

SED, cùm Saluator noster iubeat nos in exemplum inconstantis
 tis aspicere: producamus in lucem causas eius inconstantie, in quibus
 licebit sex præcipuas radices ad vitium depictas obseruare: ex quibus
 na & lapsus multorum proueniunt, qui à sua vocatiõne deficiunt, tam
 tyronibus, quàm ex Antiquis. *Prima* radix & causa esse solet imbecillitas
 exigua in prima sua resolutione firmitas: eò quòd exitus ex mundo
 fuerit cum firma & virili resolutione, illum in perpetuum relinque
 neque cum plena Dei vocatiõne propter fines scilicet, & motiua perse
 sed propter impetus aliquos, aut respectus humanos; non satis profunde
 maturè considerantes, quid agerent. Quales sunt, qui ingrediuntur Reli
 gionem ex aliquo nature impetu; aut quòd aliqui socij eam ingredia
 tur. Cùm enim hic respectus & motiuum breui euanescat, ita & volun

que illi innitebatur, facile mutatur. Eum in modum, quo Orpha exiit
ex Moab, quod videret sociam suam Ruth exeuntem. Sed breui defatigata,
sequi eam cessauit. Et forte vxor Loth ex Sodomis, non tam ob timorem,
ne cum suis concubis igne absumeretur; quam quod videret, virum
suum, quem comitari decebat, exire. Sed, cum non ita sponte & lubens exi-
it, non potuit gressus eius, qui valde erant celeres, sequi: ideoque substitit
respicens retrò versùs Sodomam, vnde exiuerat. Vt plurimum enim, qui
ob huiusmodi humanas causas, & motiua ex mundo exeunt, cum non pos-
sint celere seruentium suorum comitum, qui ex diuinis motiuis exierunt,
gressum assequi: tandem defatigantur, illosque deserentes, respiciunt re-
trò, quæ reliquerant, & quæ illis ardent suspirant, vt ad ea redeant.
Quo obrem maximi ea momenti vt initio fiat resolutio cum magna fir-
mitate innitendo promissis, aut comminationibus diuinis: quæ huius-
modi mutationes non ferunt.

Hinc secunda oritur inconstantiae radix in ijs, qui vera Dei vocatione
mundum fugiunt: sed adducunt secum aliqua vitia, & mores improbos,
quibus infecti erant, non detestantes eos ex toto corde; sed etiam in re-
bus leuioribus aditum eis præbentes: & sic sensim inclinant, vt ad eos re-
deant. Si enim cum feruore mundum fugissent; consilium illud sequi de-
berent, quod Christus Dominus noster suis proposuit Apostolis, dicens:
*quicquid non receperit vos, exeuntes de ea domo seu ciuitate excutite puluerem
de pedibus vestris, quasi dixerit: ita ab eis recedite, & fugite, vt nihil, quod
vobiscum sit, vobiscum accipiatis; ne quidem puluerem, qui vestris pedibus
cathart. Et, qui ex Sodomis exit cum feruore sicut Loth, debet eius pul-
ueres excutere ex pedibus suis, exuendo quodcumque vitium, & inordi-
nationem mundi, quantumuis minimam: ne occasionem habeat in graui-
bus labendi; seseque maculandi vitijs mundanorum. Lutum Sodomæ
peccata graua, de quibus dicit Ezechiel: *hæc fuit iniquitas Sodomæ: su-
perbia, saturitas panis, & abundantia, & otium, & quod manum regens. & pauperes
non perregebant:* ex quo in horrendas obscenitates est lapsa. Puluis autem
mundi Sodomæ sunt peccata leuia, & quasi affinia horum vitiorum in
mundis peccis proprijs Religiosorum, quales sunt aliqua superbia, aut honoris
ambitio in rebus spiritualibus; saturitas aliqua, gulositas, aut in rebus su-
perfluis proprietas; aut aliquis modus otij, aut charitatis defectus erga
proximos fratres. Ex his pulueribus lutum illud provenit; & ex consuetudine
in rebus paruis oriuntur, aut vix sunt potius magna, quæ tanquam mor-
tuae facebant: cum tamen mortuæ non essent. Nam in ipso exitu ex mun-
do illas portauit in corde; sed tectas tamen, & quasi laruatas. Eum in mo-
do quo Rachel, fugiens ex domo Patris sui Laban, *et furata est idola pa-**

2.
Non fuge-
re vitia
secunda
radix de-
fectibilis.

Mat. 10. 14

Ezech. 16
9.

Rachel fu-
gens su-
stulit
idola a Pa-
tris.
Gen 31. 19.
S. Chryost.

Tom. 3.

Yy

1711

Rupertus
Gennadius,
et alij apud
Lipoma in
Catena.

Versu 34.

Lib. 3. mo
c. 16.

3.

trio sui, secumque abstulit. Nam vt graues Doctores asserunt, ad illa
affecta, & propensa: volebatque ea occulte in via adorare: Ita aliqui
dum fugientes, vt Religionem ingrediantur, accipiunt secum in cogi-
tentia quaedam idola vitiorum, in quibus fuerunt enutriti: nam mutatio
rum morti ipsi æquiparatur. Quare occulte illa adorant, thus aliquos
offerentes, & interdum facientes aliquid, quo illa fouent & conseruant.
propterea nec in spiritu proficiunt, neque in statu illo perseverabunt, nisi
omnino exuant. Nam quemadmodum Laban persecutus est Iacob, qui
rens idola sua, & nisi Rachel ea occultasset subter stramenta cameli, & fugit
de super, periculum imminere vixit: eod quod esset lata sententia, vt
quemcumque Deos suos Laban inuenisset, necaretur. Ita etiam demon & multi
sequuntur fugientem & alportantem maledicta huiusmodi idola: quæ
penitentia, vt ait S. Gregorius, ea abscondat, calcando tanquam rem
temptibilem: periculum est, ne mundus captiuum eum, & morti culpa
iectum reducat. Domus enim DEI non potest talia idola ferre. Quare
corde seruans; breui cum Orpha redit ad locum, vbi ea conueniunt
rare.

H v i c inconstantia radici affinis est *tertia*, nimij amoris & affectus
parentes & bona temporalia, quæ in sæculo reliquerunt. Hæc vxo-
rem prostravit, & ipsius Loth constantiam probauit: nam Sodomis habet
amicos, & notos; domos & agros, multosque greges. Quoniam igitur
liet vehementer harum rerum affectu, quasi vincula tenebatur, grauitate
bat eas deserere; & cum audiret strepitum ignis e caelo super Sodomam
scendentis, contempto diuino præcepto, respexit cum ingenti suo dolo
quasi cupiens si licuisset res suas contra diuinæ iustitiæ decretum, tu-
eripere. Quæ iustitia diuina eam statim in statuam lapideam conuertit,
niens eius tenerum affectum perpetua lapidis duritie. Quo facto mo-
voluit Religiosos, vt exeuntes ex mundo, relinquunt omnino inordinatos
ad parentes & cognatos, & ad res omnes, quas habent, affectum: magis
eum feraore mortificantes. Alioquin nec celeriter fugere, nec securum
tenere & firmitatem vnquam habere poterunt. O stulti: (ait Sanctus
nardus) si fugitis mundum ob periculum petendi in eo, & res omnes
quas habebatis, in eo relinquitis. cur ergo vobiscum, catenas & compedes
portatis quibus vincetos vos tenet? Sed faciamus, eos esse aureos: melius
men est sine illis fugere, ac saluari: quam eorum causa damnari. Compedes
sunt affectus ad personas, & res quæ in mundo remanent. Constringite
stos compedes; mortificate inordinatos affectus; obliuiscimini omnia
quæ in Sodomis habebatis; ne affectu aliquo terreno ad ea respiciatis, &
dolore afficiamini, eod quod reliqueritis. Nisi enim id faciatis: eod

Serm in
id Beatus
homo qui
inuenit
cap.

22
22

uenietis, vt veritate & spiritu Religionis amissis, maneat; vt sanctus Basilus ait, tanquam figura & statua eius. Et quidem erit statua falsis: vnde illi cautiore sibi autem erit tanquam terra proditorum d in qua sal dispergebatur: vt semper maneret sterilis & inutilis. Contendite iustum Loth imitari: qui etsi grauius ferebat è Sodomis discedere: quam primum tamen exiit, oblitus est terram, quas in ea reliquerat: nec plaris eas fecit, quoniam si ad ipsum non spectassent: & ita exactè Dei præceptum seruaret; vt nec respiceret illas quidem.

Nec vacat mysterio, quodd cum Loth esset in Sodomis, etsi eorum peccata videbat, & cum illis verlabatur, dicit tamen de eo Sanctus Petrus: quod e aspectu & auditu iustus esset: habitans apud eos, qui de die in diem animam iustam iniquis operibus cruciabant, & nihilominus, cum Dominus eum inde eduxit, prohibuit respicere post se: vt significaret, quod protectio diuina subueniat iustis in casibus coactis: cum scilicet non possunt se exculare ab agendo cum improbis; sed cum ab impia illa societate eos eripit, vult eos omnino eius obliuisci: nam tunc vel ipse aspectus tribueretur vanae, aut sensualitati, aut curiositati: & periculo se exponerent, aliquem effectum ad malum concipiendi; quando absque causa libenter illud aspiciunt.

§. 2. *Alie radices occultiores.*

ALIE sunt radices siue causa magis occultæ non perseverandi in vita religiosa. Quæ deprehenduntur ex causis, quas Deus habuit, vt præceptum hoc Loth imponeret. Nam si humanis oculis illud intueremur, possemus dicere: potius futurum fuisse expediens, vt Loth totaque eius familia supplicium illud Sodomorum intueretur, cum illud esset iustissimum; & vt Sanctus Petrus ait; in exemplum positum eorum, qui impiè iacturi essent, æterni scilicet supplicij, quo impij, in inferno erant afficiendi. Nam quemadmodum terreni iudices, cum furem aliquem suspendunt, aut hæreticum comburunt, libenter vident, plurimum populam conuenire, ad supplicium illud aspiciendum; vt in alieno capite exemplum accipiant; & culpam fugiant, ne pœnam subeant ad eod gratiam: ita videtur potuisse Deo Domino nostro placere, vt Loth & eius familia horrendum illud incendium aspicerent, vt maiorem conciperent horrorem de peccato, & igne æterno, quo illud punitur. Sed diuina Sapiencia profundiora alia habet consilia in gubernatione hominum, in quos beneficia confert singularia. Vult enim simul eos tentare & probare (vt capite quinto est dictum) imponens eis aliquod præceptum, in cuius obseruatione manifestare possint proprii iudicij re-

De Const
Monast. c. 21
diudic. 9. 45

e 2. Pet. 2. 8

Genes. 19. 17

Judices in
iudicio de
confusa
populi
gaudent

signationem; & voluntatis promptitudinem, fidelitatem, & constantiam quam in rebus eius obsequij habent; & animi gratitudinem: qua tanto in nefactori respondent: eadem verò opera in obedientia proficiant, ut ampliora adhuc beneficia à diuina eius liberalitate obtineant. Quamuis autem aliquando in eundem finem iubeat aliqua valde difficilia, quæ humanam rationem & facultates nostras excedunt: quale fuit, quod iussit a Abrahamum offerre sibi filium eius unigenitum Isaac; Et b. *Isaiam Prophe- tam nudum & discalceatum per plateas Ierusalem ambulare*; aliàs tamen iubeat minores, & primo aspectu, parui momenti: in quibus ostendere potest iudicij sui subiectionem; & quæ faciliè impleri possint: ne, ob rei difficultatem territi, deficient: & in re facili ostendant fidelitatem, quam grauiori essent seruaturi. In eundem finem cum Deus Adamum crearet & posuisset in Paradiso, c. *prohibuit comedere de ligno scientia boni & mali* qui fructus ex se non erat malus; & præceptum poterat seruari; & committere Prophetam quendam contra Regem Ieroboam, qui Prophe- tiam mirabilia præstitit: iussit tamen, eum *non comedere panem, nec bibere aquam* in loco illo; sed ieiunium redire in domum suam. Et pro eandem causam cum insignè illud beneficium in Loth, eiusque famulum conferret, educendo saluos illos ex Sodomis, iussit, *c. ne respicerent post se* quum; sed rectè pergerent ad montem, in quo saluarentur. Quæ res faciliè obsequantur, quia solum complectebatur actum quendam modestiæ, in parua quædam mortificatione curiositatis videndi: ut sic probaretur fidelitas, subiectionem & animi gratitudo erga tantum benefactorem; & simul indicium daret quod essent in rebus grauioribus fideles futuri, qui in leuioribus fideles essent. Si autem contra in huiusmodi probationibus ostendunt insubiectionem & pertinaciam proprii iudicij, contemnentis huiusmodi res præceptum aut iudicantes, parui esse momenti: magnum dant indicium, quod non futuri fideles & prompti in rebus alijs maioribus: ideoque talis illorum culpa valde est perniciosa: eoque grauior erit pœna, quod fuisset facilius vitare culpam: ut apparet in tribus prædictis casibus. Nam Adamus propter suam inobedientiam eiectus est ex Paradiso & Propheta ille, qui in monte re comedit panem, fuit occisus à Leone, antequam ad suam domum perueniret; & vxor Loth conuersa est in statuam salis: ut ex hoc ceteris excutiatur ijs, qui Deo suo infideles sunt & inobedientes. Iuxta dictam Sapiens 10. 7. *incredibilis anima memoria frans signentian salis*: quali dicitur statuam illam salis, in quam vxor Loth fuit conuersa, permansere: propter tanquam memoria incredulæ & inobedientis animæ. Quam merito incredulam appellat; & iudicantem, incredibile esse, quod sit. DE V. inobedientia enim orta fuit ex incredulitate: vel quod non creditur.

a Gen. 12. 2.
b Isa. 40. 3.

c Genes. 2. 17

d 3. Reg. 13. 9

e Gen. 19. 17

Sapient. 10. 7

didicit, prohibitionem illam factam esse in suam utilitatem, ne periret; & existimans, se ob aded exiguam rem non fore aded seuerè puniendam: aut, quòd existimaret, minas tantùm fuisse ad terrendum: non verò ad re ipsa puniendam. Nec deest, qui dicat, quòd, cum illa Sodomitas amaret, ita fuerit ab inordinata illa affectione exæcata; vt iudicaret malè de diuinis iudicijs, quasi supplicium illud Sodomitarum esset nimis seterum. Ex hoc euentu apparet: præcipuam defectiõnis à vocatione radicem & causam, esse incredulitatem, aut fidei extinctionem in rebus pertinentibus ad salutem obtinendam; & ad pericula ac mala, quæ sunt in mundo, vnde exennt; & ad bona, quæ sunt in monte Religionis, ad quem pergunt. Cum enim fides sit Christianæ vitæ fundamentum: si ea aliquibus dubijs, & quasi nebulis timbet: non potest firmum permanere ædificium. Siquidem domus super arenam fundata statim, atque oppugnatur, deijcitur. Et propterea fortè fuit Eua superata: ed quòd dubitauerit de sententiâ Dei, quasi tantùm fuissent minæ. & ita dixit serpenti: *g præcepit nobis Deus, ne comederemus de ea arbore,* FORTE MORIA MUR. Eua filij sunt, increduli, qui non sunt firmi in sentiendo, vt patet, de rebus fidei: ex quo prouenit, vt fiant inobedientes & conculcent præcepta & regulas sui status: quam ob rem permittit Dominus noster, vt eijciantur ex paradiso Religionis; & pereant vnguibus Leonis rugientis, & quærentis, vt illos deuoret; & conuertantur in statuam falsis, in exemplum aliorum. Feruentes autem imitantur fidem Loth, adhibentis fidem verbis Angeli; qui timens, se periturum; si vel caput verteret, perrexit absque mora ad finem sui itineris. Nã, vbi fides est viuâ & constans, magnum est pignus perseuerantiæ in vocatione, cui ipsa fides dedit initium. Sic enim Apostolus ait: *h Fide, qui vocatur Abraham, obediuit in locum exire, quem accepturus erat in hereditatem: fide, demoratus est in terra promissionis: Fide, Moyses grande factus, negauit se esse filium filia Pharaonis, & ita fugit ex Ægypto, magis eligens affligi cum populo Dei, quam temporalis peccati habere incontinentiam.* Stude igitur altis in fide iacere radices: vt perfectionis ædificium, illi innitens, firmum maneat & immutabile: *i homo enim sensatus* (vt Ecclesiasticus ait) *credit legi Dei: certò sibi persuadens, quicquid illa præcipit, bonum esse, ac vtile; quod verò prohibet, esse malum & noxium. Et hinc credulitati vitam suam accommodat, & in suo statu perseuerat: nam & hoc est illi fidelis, eum remunerans; & adiuuans: vt in eius custodia perseueret, sicut oportet.*

Hinc oritur quinta radix inconstantie hoc est ipsam religiosam vitam repide inchoare, cum is, qui ingressus est, sese occupat in diiudicandis rebus ipsius Religionis, quæ ad ipsum non spectant; aut quas Prælati ipsi iniungunt: parui faciens transgressionem aliquarum ventalium

Vide Perer. ibi d'ffo. 3.

4.

g Gen. 3. 3.

Increduli sunt inobedientes.

h Heb. 11. 8. 24.

i Eccl. 33. 3.

5.

in materia parua; aut iudicans, eas non esse valde magni momenti; deoque non multum nocere, etiamsi violentur: nec magni faciunt tepidi sermoem illum, quem Dominus noster requirit ab exeuntibus ex Sodomis, dicentibus, ut pergant versus montem, nec hæreant, aut stent etiam tã breui spatio, quale est caput vertere, vt Sodomam respiciant: *ke nemo enim aptus est regno Dei, qui mittens manum suam ad aratrum, respicit retro.* Ex vno enim oculo & vano aspectu solet aliquid oriri, quod animam grauiter lædat. Quicquid certe potuisset Dauidi, *deambulanti in solario domus regia, & incaute oculis conijcanti, & videnti mulierem se leuantem*, quod incautus ille aspectus furus illi esset causa tanti scandali, ac detrimenti sibi ipsi, totique eius regno eo ipso die; quo res paruas contempseris, vereri merito potes, te in maioribus calurum. Nam, quemadmodum stillicidia, etsi parui momenti videntur, si tamen contemnuntur, hominem domo expellunt: ita parui huiusmodi defectus solent eum expellere ex Religione, permittente DEO, vt in dat in grauiores nam, vt ipse CHRISTVS dixit: *in qui in modico iniquus est, & in maiori est iniquus*; & qui, dum tentatur in rebus paruis, debilem præbet: non mirum est, quod talem se præbeat, dum in grauioribus tentatur.

Hoc ipsum melius intelligetur; si gradus perpendantur, per quos infelix illa mulier ad tantam deuenit miseriam. Cum enim Angeli descendissent Loth, vt *n festinares*, promittentes ei, se eon prius Sodomam deleturos, donec ipse *ingrederetur in Segor*: ille properabat, vt citò perueniret; & vxorem ac filias vrgebat, vt gressum accelerarent: & sic quidem id fecerunt, & cum patre suo ingressæ sunt in Segor. Vxor vero vt quo illibenter, & quasi inuita iret, pergebat tardè, ita vt cum peruenisset prope Segor, sola iam esset; cumq; tunc strepitus audiretur sulphuris & ignis de cælo descendentis, *respexit illa post se*; & sic vita priuata est, & bono suo comitatu.

Cum quo euentu coniunguntur mysticæ aliz causæ, à diuina Vocatione deficiendi: tardè scilicet ac tepidè in via perfectionis ambulantes non sequi eum, qui ipsorum est quasi caput ac Dux; relinquentes eius consilia & monita, separare se ab ipsa communitate, & solum ac seorsim agere cum aliqua vitiosa singularitate. Quemadmodum enim hæc mulier quamdiu virum suum sequebatur, & cum ipso, ac filiabus pergebat, fuit securus; cum verò ab eis recessit remansit sola, substitit, & alpexit post se ita Religiosi ignauiam excutientes, suumque Ducem sequentes, & cum sua communitate ambulantes, eaque custodientes, quæ illa sectatur: hi, inquam, tutissimi viuunt, propter auxilium ac directionem Prælatorum

& bonum

6.
Tardè in
via perfe-
ctionis
ambulare
facit de-
ficere.

& bonum sociorum reliquorum exemplum : qui verò se subtrahunt
suntque singulares, nolentes reliquos sequi : periculo se exponunt defa-
tigatiōis, & subsistendæ, ac retrocedendi. Tunc enim accedit dæmon, &
eos aggrediens, facile vincit : sicut serpens aggressus fuit Euam, cum so-
lum, & à viro suo separatam vidit : ideoque facile in congressu illo præ-
valuit. Et propterea dixit Ecclesiastus : *o melius est esse duos simul, quam v-
num solum : habent enim emolumentum Societatis suæ : nam si unus ceciderit,
ab altero fulcietur ; & si dormierint due, fovebuntur mutuo : unus quomodo ca-
suset.*

Sed quoniam in communitate alij sunt feruentes, alij desides : qui perse-
verare in ea cupit, priores æmuletur, non posteriores : sicut filia Loth, etsi
quod feminae essent, naturaliter potuissent, matri potius se coniungere,
quam Patri : sed quòd timerent, secutæ potius sunt patris consilium gres-
sus properantis, deseruerunt verò matrem, valde tardè procedentem ; mu-
tuò se exhortantes, ut properarent cum illo, & sic ad terminum tandem cum
illo pervenerunt, vitasque suas seruarunt. ita Religiosi, cupientes in statu
suo fructuosè perseverare, recedunt à tepidis ac desidibus, etiam si alioquin
sibi charis : nec eorum exempla sequi volunt, ne cum illis pereant : sed po-
tius amplectuntur consilia, & exempla sequuntur feruentium, mutuò se ad
festinandum exhortantes ; nec villo modo retrocedendum, sed progredien-
dum vterius, donec ad perfectionis culmen perveniant ; & quam quærunt,
salutem assequantur.

Ac deniq, ob oculos proponere sibi debent circumstantiam illã deflen-
dam miseræ huius mulieris, quæ cum periculum evasisset : pereundi in So-
domis : tamen cum plus quàm tres partes sui itineris confecisset, essetque
prope portum salutis, & iam prope, ut ingrederetur Segor, & ita salva esset :
ibi tamen substitit ex pigritia ; & retro aspiciens ex sua inconstantia, periit.
Vt tunc timorem concipias, ac tremas de tua mutabilitate ; & non relaxes,
nec ad punctum, feruorem tuum vsque ad mortem. Fortè enim, cum re-
laxare incipis : iam es prope finem : estque vehementer dolendum, propte-
rea quòd tantillo temporis spatio non pergas, amittere coronam & fru-
ctum totius tui laboris transacti. Quemadmodum evenit infelici Regi
Saul, quem Samuel iusserat *per septem dies, ipsum adventum* : Saul
tamen ad finem septimi diei expectando defatigatus, amisit perseveran-
tiam reliquorum dierum ; & regnum, quo potiebatur. Cum igitur
desicias, quantum tibi vitæ superstiti : cave ne retro vel ad momentum ce-
das : forte enim illud est vltimum vitæ tuæ, tuæque damnationis æternæ
manera.

Solum dæ-
mon facile
vincit.
o Eccl. 4.9.

P 1. Re. 17.8.

SED

SED ne quis exijs. quæ diximus, existimet: quemcunque retrocedendi modum esse lethale peccatum; aduertendum est, quodd quemadmodum ingressus in Religionem semper est liber, & ex consilio tantum: ita perseverantia in ea Nouitijs est libera, donec vel professionem faciant, vel tria vota reddant, aut aliquo speciali voto se adstringant perseverandi, & non redeundi ad sæculum. In his enim omnibus casibus perseverantia non cadit sub obligationem: ut non liceat retrocedere abique lethali crimine. Sed etiam ante hanc perseverandi obligationem, inconstancia in bene captis, cum oritur ex animi leuitate, aut pusillanimitate, & animi abiectione, etiam si ad lethalem culpam non perueniat: est tamen valde periculosa, & exposita occasionibus grauium lapsuum, ac miseriarum, propter rationes iam positas; & plures alias inferius ponendas. Quæ etsi Nouitijs & antiquioribus sint communes, aliter tamen his, & illis sunt appendenda.

CAPVT VIII.

INCONSTANTIAM REDEVENTIVM AD SÆCVLVM EST
debilium temptationem; & quæ ratione sit vincenda; quidq; Prælati in
his casibus sit agendum.

VI EX ANIMI pusillanimitate, temptationibus succumbentes ad sæculum redeunt, non solum Deo sunt infames, sibi que ipsi noxii, sed etiam detrimentum alijs adhibent, præcipue debilibus; & in Religione adhuc reuertuntur qui prius eorum erant boni socij & amici: acceduntque Sathana, multis que vijs & modis eos aggrediente. Præsertim via est mali exempli, quod ad oculos vident. Quæ

Redeunt
ad sæcu-
lum alijs
nocent.

Tract. 4. c. 3

in Ruth. 1. 15

admodum enim feruentium Religiosorum, mundum que deserentium, Religionem ingrediantur, exempla, media sunt diuinæ vocationis ad alios deducendos, qui illos sequantur; (ut supra est dictum) ita è contra constantia deficientium à Religione: medium est, quo demon vititur, ad alios pertentandos, & inducendos, ut illos sequantur: suggerens illi interitum, aut per improbum aliquem consiliarium, quod illa Noëmi, Nurus Ruth dixit, cum eius socia Orpha rediit in regionem suam Moab, ex qua narrata est, inquit, reuersa est cognata tua ad populum suum, & ad Deos suos, cum e. sic in quâ demon, cum aliquis deficiat à suscepta Religione, tætat alios dicent.